

Dosarul nr. 2ra-664/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud. V. Martînenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anatolie Frunză, reprezentat de avocatul Alexandru Danu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Frunză împotriva lui Anatolie Frunză, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 26 aprilie 2018, Anastasia Frunză, reprezentată de avocatul Lilia Trohin, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Frunză, solicitând desfacerea căsătoriei încheiate cu Anatolie Frunză, înregistrată la data de 25 decembrie 2009 și trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr. 11 de către Primăria sat. Tigheci, r-nul Leova, stabilirea domiciliului copilului minor XXXXXX Frunză, XXXXX, cu mama, încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor XXXXXX Frunză, născut la XXXXX, în mărime de ¼ din toate felurile de venituri lunare până la atingerea majoratului de către copil, cheltuielile ce țin de eliberarea certificatului de divorț să fie încasate de la pârât.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, în data de 25 decembrie 2009 a încheiat căsătoria cu Anatolie Frunză, înregistrată de către Primăria comunei Tigheci, raionul Leova sub nr. 11. La 01 iunie 2012 s-a născut fiul XXXXXX Frunză.

Ulterior, din cauza neînțelegerilor și certurilor frecvente în familie, caracterele incompatibile, viața familială în comun a eșuat. Toate căile de împăcare au fost epuizate. De mult timp locuiesc separat. Încercările de a păstra a familia s-au soldat cu rezultate negative, ceea ce atrage după sine imposibilitatea concilierii familiei. Principiile sprijinului moral și al fidelității conjugale fiind imposibil de realizat în împrejurările tensionate create zi de zi.

De asemenea, a susținut că, pentru dezvoltarea normală a copilului minor, coabitarea într-un mediu benefic și întru respectarea intereselor legale a copilului, copilul trebuie să locuiască cu ea, deoarece în calitate de mamă va putea mai bine să

aibă grijă de dezvoltarea și educarea copilului minor. De altfel, de îngrijirea copilului minor se ocupă doar ea de o perioadă îndelungată.

Reclamanta a menționat că, pârâtul nu acordă ajutor material și nici nu contribuie la creșterea și educația copilului, nu procură cele necesare, fiind nevoită să întrețină de una singură copilul.

Prin încheierea protocolară din 17 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Frunză; s-a desfăcut căsătoria între Anatolie Frunză și Anastasia Frunză, înregistrată la 25 decembrie 2009 la Primăria sat. Tigheci, r-nul Leova, sub nr. 11; pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a încasat taxa de stat de la Anatolie Frunză în beneficiul statului în mărime de 1000% din unitatea convențională stabilită; s-a determinat domiciliul copilului minor XXXXXX Frunză, născut la XXXXX, cu mama Anastasia Frunză; s-a încasat de la Anatolie Frunză în beneficiul Anastasiei Frunză pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXXX Frunză, născut la XXXXX, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau alte venituri, lunar începând cu data de 26 aprilie 2018 până la atingerea majoratului de către copil; s-a încasat de la Anatolie Frunză în beneficiul statului cheltuielile de înștiințare a părților în sumă de 49,95 de lei și taxa de stat în mărime de 150 de lei, iar în total suma de 199,95 de lei.

Prin decizia din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, din lipsă de temeii, apelul declarat de Anatolie Frunză, reprezentat de avocatul Alexandru Danu și s-a menținut hotărârea din 22 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

În consolidarea soluției, instanța de apel a relevat că, urmând ideea că copilul minor Frunză XXXXXX se află în grija și la întreținerea intimatei Frunză Anastasia, între părți nu există nici-un acord privind întreținerea copilului minor, instanța de fond întemeiat a stabilit încasarea pensiei de întreținere a copilului în mărime $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau alte venituri lunar începând cu data de 26 aprilie 2018 până la atingerea majoratului de către copil, or, sarcina de întreținere a copilului le revine ambilor părinți în virtutea responsabilităților asumate încă de la momentul concepției copilului în familie.

Totodată, la examinarea cauzei în instanța de apel, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Rîșcani a depus o cerere prin care menționează că autoritatea tutelară nu dispune de competențele necesare pentru a se expune asupra modificării cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor (f.d. 163).

Cu referire la prevederile art. 74, art. 76 alin.(1) Codul familiei, instanța de apel a considerat că Frunză Anatolie a omis să prezinte probe pertinente și concludente, care ar forma convingerea că apelantul nu are venituri stabile, or la materialele cauzei nu se regăsesc probe în confirmarea intervenirii unor împrejurări în viața apelantului, care ar impune necesitatea strictă de a stabili cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă.

Dimpotrivă, la etapa actuală, în viziunea instanței de apel, devierea de la modul de achitare a pensiei de alimentare, stabilite prin hotărâre, ar putea fi în detrimentul intereselor minorului, iar apelantul nu a probat contrariul.

Alegațiile apelantului nu pot fi reținute pertinente de instanța de apel, or, acesta,

asumându-și obligațiile de părinte, urmează să dea dovadă de voință corespunzătoare întru asigurarea unei creșteri și dezvoltări normale a copiilor săi proprii, asigurându-le condiții de trai decente, or întreținerea copiilor minori de către părinți reprezintă o obligație aflată în corelație cu interesul superior al copilului.

În mod distinct, respingând apelul, instanța de apel a punctat că, apelantul este antrenat la muncă peste hotarele țării, unde primește remunerarea cuvenită.

În același timp, instanța de apel nu a exclus faptul că, sumele încasate de instanța de fond pot fi, într-un fel, mai mari decât cele prevăzute de Biroul Național de Statistică din Republica Moldova, însă acestea, în viziunea instanței de apel, nu sunt imposibile pentru a fi onorate de apelant și, în orice caz, dânsul nu a prezentat probe din care să rezulte că executarea hotărârii va conduce la înrăutățirea stării financiare a acestuia.

Coroborând prevederile normei enunțate la materialului probator administrat în speță, cu referire la cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, instanța de apel a considerat reală pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, luând în considerare solicitarea reclamantei-intimate Frunză Anastasia de încasare a $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau alte venituri, conform prevederilor art. 75 alin. (1) CF și faptul că intimatul-pârât Frunză Anatolie este apt de muncă și are venituri fluctuabile.

Instanța de apel a punctat că, deși, plata pensiei alimentare este destinată a satisface în primul rând nevoile alimentare ale copilului, obligația legală de întreținere a copilului este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii și a altor trebuințe, precum cele privind asigurarea unei instruiți corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale (lunare), iar încasarea pensiei de întreținere într-o sumă mai mică va leza substanțial interesele copiilor minori, ori în orice situația drepturile copilului prevalează (art. 3 alin. (1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului).

La 01 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.200), Anatolie Frunză, reprezentat de avocatul Alexandru Danu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, modificarea hotărârii primei instanțe în partea dispunerii încasării cuantumului pensiei de întreținere, prin modificarea cuantumului stabilit în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și/sau alte venituri în sumă bănească fixă în mărime de 1253 de lei lunar, până la atingerea majoratului.

În susținerea recursului s-a invocat că instanța de apel, la adoptarea soluției nu a efectuat o interpretare corectă a prevederilor legii materiale aplicabile în speță, admitând astfel o interpretare eronată și contrară naturii instituite de legiuitor, a prevederii normative care indică asupra posibilității stabilirii/modificării unui cuantum fix al pensiei de întreținere, în particular a prevederilor art. 76 din Codul familiei.

Totodată, instanța de apel la examinarea apelului a admis încălcarea și interpretarea eronată a normelor de drept procedural, or, aceasta nu a luat în considerare voința părților, inclusiv a reclamantei Anastasia Frunză, care a consimțit la stabilirea unui cuantum al pensiei de întreținere în mărime fixă, atât prin referința depusă la materialele cauzei, cât și în ședința de judecată, diferența dintre voințele părților antrenate în proces constituind doar mărimea pensiei stabilite în mărime

fixă. Aceste circumstanțe de altfel au fost și consemnate de către instanța de apel în textul deciziei recurate, însă nu au fost luate în considerare de către ultima la adoptarea soluției.

Recurentul a considerat că, persistă și o încălcare a normelor procesuale aferentă modalității de apreciere a probelor, având în vedere dispozițiile art. 123 alin. (6) Cod procedură civilă.

De asemenea, a susținut că, la evaluarea circumstanțelor cauzei, instanța de apel nu a acordat pondere explicațiilor sale. Împrejurările date au dus la soluționarea greșită a pricinii, iar interpretarea efectuată de instanța de apel a fost un arbitrară.

Recurentul a precizat că nu deține un loc permanent de muncă, prestează munci ocazionale și nu deține contract individual de muncă pe teritoriul Republicii Moldova.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimațiilor conform scrisorii de însoțire date cu 19 martie 2021 (f.d.205) și a fost recepționată de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului la 25 martie 2021, conform avizului de recepție (f.d.208). Din adresa intimatei Anastasia Frunză corespondența a fost restituită cu mențiunea „adresă incompletă” (f.d.206-207).

Prin referința parvenită la 02 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.209-210), Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani și-a exprimat poziția precum că nu are competențele necesare de a se expune în privința modificării cuantumului pensiei de întreținere.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 05 noiembrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 01 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.200).

Materialele cauzei atestă expedierea către participanții la proces a copiei deciziei integrale a instanței de apel prin scrisoarea de însoțire datată cu 18 decembrie 2020 (f.d.182). Din textul recursului declarat se distinge recepționarea la 30 decembrie 2020 de către avocatul Alexandru Danu a copiei deciziei. Având în vedere că ultima zi din luna februarie este zi de duminică, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Anatolie Frunză, reprezentat de avocatul Alexandru Danu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Anatolie Frunză, reprezentat de avocatul Alexandru Danu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Anatolie Frunză, reprezentat de avocatul Alexandru Danu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Anatolie Frunză, reprezentat de avocatul Alexandru Danu, împotriva deciziei din 05 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat